

طرح درس ریاضی اول ابتدایی

طرح درس ریاضی اول ابتدایی

طرح درس ریاضی اول ابتدایی به‌گونه‌ای طراحی شده است که مفاهیم ابتدایی و پایه‌های ریاضی به‌طور کامل به دانش‌آموزان منتقل شود. در این طرح درس، تمرکز بر روی آشنایی با اعداد، عملیات جمع و تفریق، مفاهیم هندسی و الگویابی است. این موارد به‌عنوان مباحث اصلی پایه اول ابتدایی در نظر گرفته شده‌اند و در قالب بازی‌ها و فعالیت‌های عملی که با زندگی روزمره دانش‌آموزان ارتباط دارد، تدریس می‌شود.

در این طرح، تمامی محتوای ریاضی در طول سال به‌صورت مرحله‌ای آموزش داده می‌شود. از مهرماه که با مباحث ابتدایی و شمارش اشیاء آغاز می‌شود، تا اردیبهشت‌ماه که تمرینات و مسائل کاربردی و مفهومی را شامل می‌شود. در این مسیر، معلمان می‌توانند با توجه به نیازهای دانش‌آموزان، سرعت تدریس را تنظیم کنند و از روش‌های متنوعی چون بازی‌ها و فعالیت‌های گروهی برای درک بهتر مفاهیم استفاده نمایند.

۱. طرح درس سالانه ریاضی اول ابتدایی

طرح درس سالانه ریاضی اول ابتدایی به‌عنوان یک چارچوب کلی برای تدریس در طول سال تحصیلی طراحی شده است. هدف از این طرح، اطمینان از پوشش تمامی مباحث اساسی ریاضی است که دانش‌آموزان باید در این مقطع تحصیلی بیاموزند. این طرح بر اساس روند تدریس تدریجی و آموزش مفاهیم پایه‌ای ریاضی به ترتیب از ساده به پیچیده طراحی شده است. در هر ماه، معلمان برنامه‌ریزی دقیقی دارند تا مفاهیم خاصی را به دانش‌آموزان آموزش دهند و آن‌ها را با استفاده از تمرینات و بازی‌های آموزشی، توانمند کنند. طرح درس سالانه ریاضی اول ابتدایی شامل 9 ماه تدریس و 3 ماه مرور و آماده‌سازی برای امتحانات است.

17

ماه	موضوعات آموزشی
مهر	شمارش اشیاء - شمارش از روی شکل بدون شمردن - مقدمه بر اعداد
آبان	نوشتن اعداد - اضافه کردن و مفهوم "بیشتر و کمتر"
آذر	آموزش جمع - تمرین جمع با اشیاء - شروع الگویابی
دی	آموزش تفریق - درک ارتباط جمع و تفریق - حل تمرینات
بهمن	مقدمه بر هندسه - آشنایی با اشکال ساده (مربع، دایره، مثلث)

طرح درس ریاضی اول ابتدایی

اسفند	الگوی شطرنجی - ادامه تمرینات جمع و تفریق
فروردین	هندسه پیشرفتهتر - شناخت تقارن و قرینه
اردیبهشت	ترکیب آموزش‌های قبل - مسائل کاربردی و مفهومی - مرور نهایی

۲. طرح درس ماهانه (مثال: مهرماه - شمارش اشیاء و شمارش از روی شکل بدون شمردن)

طرح درس ماهانه در واقع جزئیات دقیق‌تری از برنامه‌ریزی سالانه است. این بخش به معلمان این امکان را می‌دهد که اهداف آموزشی خود را برای هر ماه مشخص کنند و بر اساس آن فعالیت‌های روزانه را طراحی نمایند. ماه مهر در این طرح به‌طور خاص به شمارش اشیاء و درک اولیه مفاهیم ریاضی مانند تعداد و مقدار اختصاص یافته است. در این ماه، دانش‌آموزان با مفاهیم ابتدایی شمارش آشنا می‌شوند و یاد می‌گیرند که چگونه از روی اشیاء و تصاویر تعداد را تشخیص دهند.

هفته اول:

- شناخت مفهوم تعداد و شمارش از طریق اشیای اطراف.
- بازی پیشنهادی: جمع کردن برگ‌های رنگی پاییزی (هر دانش‌آموز یک تعداد برگ مشخص جمع کند و سپس اعداد را مقایسه کنند).
- تمرین شمارش با انگشت‌ها.

هفته دوم:

- تمرین شمارش با اشیاء (مهره‌ها، مدادها، مکعب‌ها).
- بازی پیشنهادی: شکار اشیاء (معلم تعدادی شکل در کلاس مخفی می‌کند و دانش‌آموزان باید تعداد هر نوع را بگویند).

هفته سوم:

- شمارش از روی شکل بدون شمردن (شناخت سریع تعداد گروه‌ها).
- بازی پیشنهادی: چشمی بگو! (معلم تصاویری از گروه‌های اشیاء نشان می‌دهد و دانش‌آموز باید سریع تعداد را حدس بزند).

هفته چهارم:

- ترکیب شمارش و نوشتن اعداد.
- بازی پیشنهادی: شمارش دست جمعی (هر گروه دانش‌آموز باید اشیای کلاس را بشمارد و گزارش دهد).

طرح درس ریاضی اول ابتدایی

۳. طرح درس روزانه (مثال: یک روز از مهرماه - شمارش اشیاء)

طرح درس روزانه به معلم کمک می‌کند تا در هر روز خاص، برنامه دقیقی از فعالیت‌های آموزشی داشته باشند. این طرح شامل اهداف مشخص در سه حوزه شناختی، عاطفی و حرکتی است که به معلم اجازه می‌دهد توجه ویژه‌ای به هر بعد از یادگیری دانش‌آموزان داشته باشد. در این بخش از طرح درس، دانش‌آموزان باید مفهوم شمارش را از طریق اشیاء و تصاویر درک کنند و توانایی شمارش و مقایسه تعداد اشیاء را به دست آورند.

اهداف روز:

• شناختی:

- درک مفهوم تعداد و شمارش صحیح تعداد اشیاء.
- تقویت مهارت‌های شناختی در شمارش سریع و مقایسه اعداد.

• عاطفی:

- تقویت همکاری گروهی در بازی‌های شمارشی.
- افزایش اعتماد به نفس در بیان تعداد و به اشتراک‌گذاری آن با دیگران.

• حرکتی:

- تقویت دقت و تمرکز از طریق بازی‌های حرکتی.
- تقویت مهارت‌های فیزیکی از طریق شمارش با انگشت‌ها و اشیاء.

برنامه آموزشی روزانه:

توضیحات	فعالیت
گفت‌وگو درباره اهمیت شمارش در زندگی روزمره	حضور و غیاب
معرفی شمارش اشیاء با استفاده از تصاویر و اشیای کلاس	فعالیت اصلی
معلم تعدادی مهره در جعبه می‌ریزد و دانش‌آموزان باید بدون شمردن دقیق، حدس بزنند تعداد آن‌ها چقدر است.	بازی شمارشی
بازی‌های حرکتی مانند دویدن و شمارش تعداد پریدن‌ها	استراحت و بازی در حیاط

طرح درس ریاضی اول ابتدایی

تمرین نوشتاری	نوشتن تعداد اشیاء مشخص شده در دفتر و رسم گروه‌ها
بازی چشمی بگو!	نمایش تصاویر اشیاء و حدس تعداد سریع
جمع‌بندی	مرور مطالب و دیکته تصویری (نمایش اشیاء و گفتن تعداد)

۴. نمونه بازی‌های آموزشی مرتبط با ریاضی

۱. بازی "جمع‌آوری گنج" (برای شمارش اشیاء)

وسایل: کاغذهای رنگی، مداد، جعبه
روش بازی:

- معلم در کلاس تعدادی اشیاء (مثلاً ۵ مداد، ۳ کتاب، ۷ مهره) پنهان می‌کند.
- دانش‌آموزان باید این اشیاء را پیدا کنند و تعداد را اعلام کنند.
- گروهی که دقیق‌تر گزارش دهد، امتیاز بیشتری می‌گیرد.

۲. بازی "تقارن در آینه" (برای هندسه و تقارن)

وسایل: آینه کوچک، برگه‌های رنگی
روش بازی:

- دانش‌آموز یک شکل را روی کاغذ رسم می‌کند.
- با آینه بررسی می‌کند که آیا شکل متقارن است یا خیر.
- با خطکش، سمت دیگر را کامل می‌کند تا یک تصویر متقارن ایجاد شود.

۳. بازی "چرتکه انسانی" (برای جمع و تفریق)

وسایل: هیچ چیز خاصی نیاز نیست
روش بازی:

طرح درس ریاضی اول ابتدایی

- معلم دو گروه تشکیل می‌دهد.
- وقتی می‌گوید "۵ دانش‌آموز جلو بیایند"، ۵ نفر می‌آیند.
- سپس می‌گوید "۲ نفر دیگر اضافه شوند"، دانش‌آموزان باید بدون شمردن دقیق بگویند کل چند نفر شدند.
- این روش برای تفریق هم قابل اجرا است.

۴. بازی "مسابقه الگوها" (برای الگوی شطرنجی)

وسایل: مهره‌های رنگی، چوب‌خط
روش بازی:

- معلم یک الگوی رنگی مشخص می‌چیند (مثلاً قرمز-آبی-قرمز-آبی).
- دانش‌آموزان باید ادامه الگو را تکمیل کنند.
- می‌توان با استفاده از چوب‌خطها نیز الگوهای عددی ایجاد کرد.

۵. جمع‌بندی و نکات تکمیلی

- این طرح درس شامل همه بخش‌های کلیدی درس ریاضی اول ابتدایی است.
- بازی‌های آموزشی برای هر بخش در نظر گرفته شده است تا دانش‌آموزان مفاهیم را بهتر درک کنند.
- معلمان می‌توانند بسته به نیاز کلاس، برخی از بازی‌ها را تغییر دهند یا ترکیب کنند.
- تأکید بر یادگیری مفهومی، نه حفظ کردن فرمول‌ها.